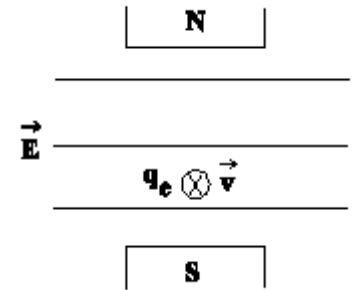

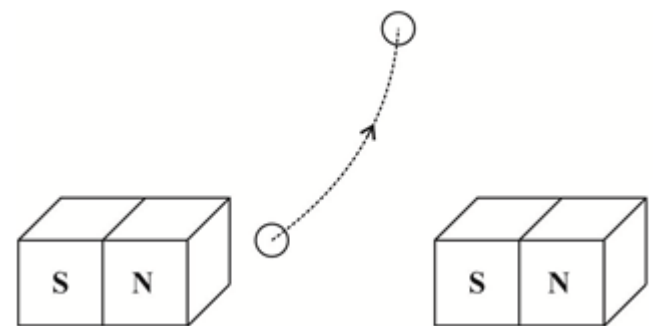
۱) در شکل زیر، بزرگی میدان مغناطیسی یکنواخت بین دو قطب آهنربا، برابر $5G$ است. یک الکترون را با تندی 10^3 کیلومتر بر ثانیه عمود بر صفحه کاغذ به سمت داخل صفحه پرتاب می‌کنیم. جهت و اندازه میدان الکتریکی افقی برحسب $\frac{N}{C}$ برای حرکت بدون انحراف الکترون درون دو میدان الکتریکی و مغناطیسی عمود بر هم، کدام است؟ (از وزن الکترون صرف نظر کنید).

۱) راست ، $0/5$ ۲) راست ، 500 ۳) چپ ، $0/5$ ۴) چپ ، 500

۲) سیمی به طول $62/8m$ و مقاومت 10Ω را به صورت یک سیملوله به طول $4\pi cm$ و شعاع $2cm$ در آورده و آن را به یک مولد با نیروی محرکه‌ی $227V$ و مقاومت درونی 1Ω می‌بندیم. در این حالت بزرگی میدان مغناطیسی روی محور اصلی سیملوله و به دور از لبه‌های آن، چند تسلا می‌شود؟ ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{T.m}{A}$, $\pi = 3/14$)

۱) $0/1$ (۲) ۱۳) $0/01$ (۴) $0/001$

۳) مطابق شکل زیر، یک عقربه مغناطیسی را در مسیر خط نشان داده شده جابه‌جا می‌کنیم. دو آهنربا مشابه هستند و خط نشان داده شده در انتها بر عمود منصف خط واصل دو آهنربا مماس می‌شود. عقربه مغناطیسی چگونه منحرف می‌شود؟

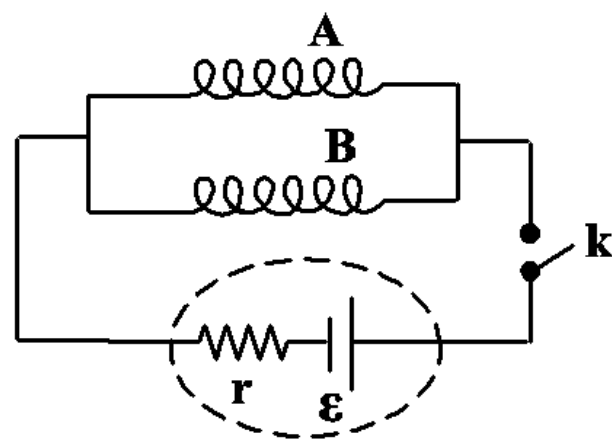
۱) ابتدا اندکی در جهت ساعتگرد منحرف می‌شود و سپس به حالت اولیه باز می‌گردد.

۲) ابتدا اندکی در جهت پادساعتگرد منحرف می‌شود و سپس به حالت اولیه باز می‌گردد.

۳) در جهت پاد ساعتگرد منحرف می‌شود و در انتها 90 درجه از حالت اولیه منحرف می‌شود.

۴) در این جابه‌جایی هیچگاه منحرف نمی‌شود.

۴) در مدار شکل زیر، جنس و قطر مقطع سیم به کار رفته در ساخت سیملوله‌های A و B یکسان و سیم‌های سازنده سیملوله در یک ردیف در کنار هم و به یکدیگر چسبیده‌اند. طول و شعاع سطح مقطع سیملوله A به ترتیب ۲ و $\frac{1}{3}$ برابر طول و شعاع سطح مقطع سیملوله مسی B و مقاومت الکتریکی سیملوله A برابر R است. با بستن کلید k، بزرگی میدان مغناطیسی درون سیملوله A چند برابر سیملوله B خواهد شد؟ (هر دو سیملوله آرمانی هستند.)

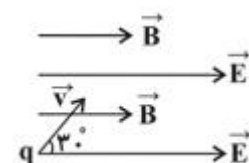

- (۱) $\frac{2}{3}$
 (۲) $\frac{1}{3}$
 (۳) ۶
 (۴) $\frac{1}{6}$

۵) ذره‌ای با بار الکتریکی $+0.5 \mu\text{C}$ با تندی $2 \times 10^5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ وارد میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B} = 4(\vec{i} + \vec{j})$ (در SI) شده و از طرف میدان به ذره نیرویی به اندازه 0.4 N وارد می‌شود. زاویه بردار سرعت ذره با بردار میدان مغناطیسی چند درجه می‌تواند باشد؟

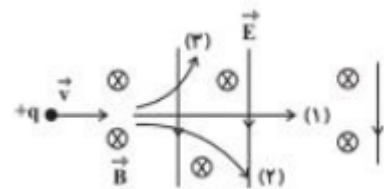
- (۱) ۳۰
 (۲) ۴۵
 (۳) ۶۰
 (۴) ۹۰

۶) مطابق شکل زیر، ذره‌ای با بار الکتریکی $+10 \mu\text{C}$ در فضایی که در آن یک میدان الکتریکی یکنواخت به بزرگی $10^3 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ و یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی 500 G در یک جهت وجود دارند، با تندی $2 \times 10^5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در صفحه کاغذ پرتاب می‌شود. در لحظه نشان داده شده در شکل، بزرگی برآیند نیروهای وارد بر ذره چند نیوتون است؟ (از نیروی وزن صرف نظر شود.)

- (۱) 4×10^{-2}
 (۲) 6×10^{-2}
 (۳) $2\sqrt{6} \times 10^{-2}$
 (۴) $\sqrt{26} \times 10^{-2}$

۷) مطابق شکل زیر، ذره‌ای با بار مثبت q ، وارد قسمتی از فضا می‌شود که در آن دو میدان الکتریکی و مغناطیسی یکنواخت و عمود بر هم وجود دارد (میدان مغناطیسی درون سو و میدان الکتریکی به سمت پایین است). اگر تندی حرکت ذره $\frac{m}{s} \cdot 10^6$ ، بزرگی میدان الکتریکی $\frac{F}{C} \cdot 10^4$ و بزرگی میدان مغناطیسی برابر 100 G باشد، حرکت ذره باردار مطابق کدام مسیر است؟ (از نیروی وزن وارد بر ذره صرف نظر شود).

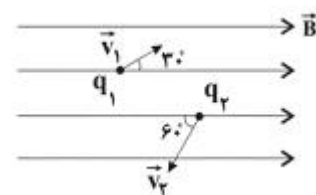

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) برون سو
(۴) ۳

۸) ذره‌ای با بار الکتریکی $+10 \mu\text{C}$ در راستایی که با خطوط میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 1 T زاویه α می‌سازد با تندی $\frac{m}{s} \cdot 100$ حرکت می‌کند. اگر زاویه‌ای که راستای حرکت این ذره با راستای میدان مغناطیسی ایجاد می‌کند، 90° افزایش یابد، اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر ذره تغییری نمی‌کند. مقدار این نیرو بر حسب میلی‌نیوتون کدام است؟

- (۱) صفر
(۲) ۱
(۳) $\sqrt{2}$
(۴) $\frac{\sqrt{2}}{2}$

۹) مطابق شکل زیر، دو بار الکتریکی q_1 و q_2 در یک میدان مغناطیسی یکنواخت با تندی‌های v_1 و v_2 پرتاب می‌شوند. اگر $q_2 = -2q_1$ و $v_2 = 2v_1$ باشد، کدام گزینه در مورد مقایسه بردار نیروی مغناطیسی وارد بر دو بار در لحظه نشان داده شده صحیح است؟ ($q_1 > 0$)

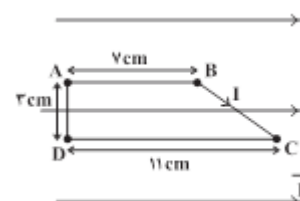

- (۱) $\vec{F}_2 = -2\sqrt{3}\vec{F}_1$
(۲) $\vec{F}_2 = 2\sqrt{3}\vec{F}_1$
(۳) $\vec{F}_2 = 4\sqrt{3}\vec{F}_1$
(۴) $\vec{F}_2 = -4\sqrt{3}\vec{F}_1$

۱۰) در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی 200 گوس که جهت آن از شمال به جنوب است ذره بارداری به جرم 2 میلی‌گرم را با سرعت $\frac{m}{s} \cdot 10^5$ به طور افقی به طرف مشرق پرتاب می‌کنیم. اگر این ذره بدون انحراف از میدان مغناطیسی بگذرد، نوع بار آن چیست و اندازه بارش چند μC است؟ ($g = \frac{N}{kg} \cdot 10$)

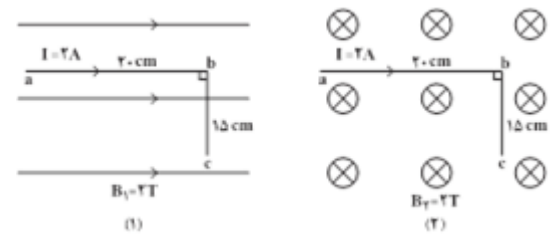
- (۱) مثبت، 0.1
(۲) منفی، 0.1
(۳) مثبت، 1
(۴) منفی، 1

۱۱) مطابق شکل زیر، یک سیم مسی را به شکل یک دوزنقه درآورده‌ایم و آن را به طور کامل درون میدان مغناطیسی یکنواختی به بزرگی 0.5 T قرار می‌دهیم. اگر جریان الکتریکی عبوری از سیم برابر با 2 A باشد، به ترتیب از راست به چپ اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر قسمت BC و اندازه نیروی مغناطیسی خالص وارد بر کل دوزنقه، چند نیوتون می‌باشد؟

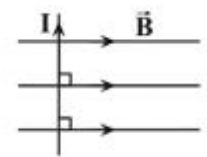
- (۱) 0.003 و صفر
(۲) 0.03 و صفر
(۳) 0.003 و 0.005
(۴) 0.03 و 0.05

۱۲) نیروی مغناطیسی برآیند وارد بر طول مشخص شده از قطعه سیم حامل جریان abc در شکل (۱) چند برابر شکل (۲) است؟

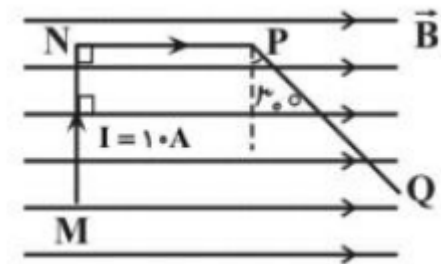
- (۱) ۱
 (۲) $\frac{1}{\sqrt{2}}$
 (۳) $\frac{1}{\sqrt{3}}$
 (۴) $\frac{1}{\sqrt{6}}$

۱۳) در شکل مقابل بردار نیروی مغناطیسی وارد بر طول l از سیم حامل جریان از طرف میدان برابر با F است، سیم حداقل چند درجه در صفحه کاغذ بچرخد تا بردار نیروی مغناطیسی وارد بر همین طول l از سیم $-\frac{F}{4}$ شود؟

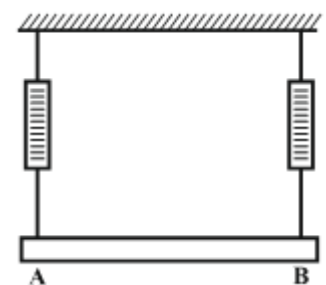
- (۱) 12°
 (۲) 30°
 (۳) 60°
 (۴) 150°

۱۴) مطابق شکل زیر، $\overline{MN} = \overline{NP} = 2\text{ m}$ می‌باشد. طول قطعه سیم PQ چند متر باشد تا بر قطعه سیم MNPQ در میدان مغناطیسی یکنواخت B به بزرگی 2 T ، نیرویی از طرف میدان وارد نشود؟

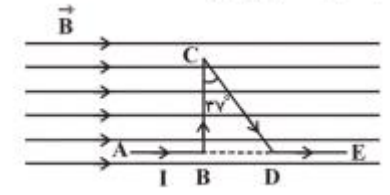
- (۱) ۴
 (۲) $\frac{4\sqrt{3}}{3}$
 (۳) $2\sqrt{3}$
 (۴) ۲

۱۵) در شکل زیر یک میله رسانا به طول 80 cm به وسیله دو نیروسنج به حالت افقی نگه داشته شده است و این مجموعه در میدان مغناطیسی یکنواخت B که عمود بر صفحه است، واقع شده است. اگر جریان عبوری از میله برابر با $1/5\text{ A}$ و از A به C باشد، هر نیروسنج عدد $6N$ و اگر جریان عبوری از میله برابر با $4/5\text{ A}$ و از C به A باشد، هر نیروسنج عدد $1/2\text{ N}$ را نشان خواهد داد. اندازه میدان مغناطیسی برحسب تسلا کدام است؟

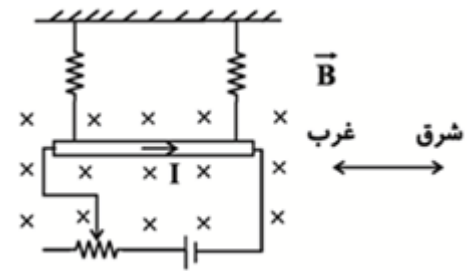
- (۱) $\frac{1}{8}$
 (۲) $\frac{1}{3}$
 (۳) $\frac{1}{2}$
 (۴) $\frac{1}{4}$

۱۶) در شکل زیر، سیم حامل جریان ABCDE در میدان مغناطیسی یکنواخت $\vec{B}$ قرار دارد. اگر $B = 0.15 \text{ T}$ و $I = 5 \text{ A}$ باشد، اندازه نیروی مغناطیسی وارد بر قطعه سیم CD چند نیوتون است؟ ($\overline{CD} = 20 \text{ cm}$, $\sin 53^\circ = 0.8$, $\sin 37^\circ = 0.6$)

- (۱) ۵
- (۲) ۰/۱۲
- (۳) صفر
- (۴) ۱/۲

۱۷) مطابق شکل زیر، یک سیم حامل جریان ۲ آمپر به طول ۲ m و جرم ۸ گرم با دو نیروسنج فنری که به دو انتهای آن بسته شده‌اند، به طور افقی و در راستای غرب - شرق قرار دارد. هر نیروسنج چند نیوتون را نشان می‌دهد؟ ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$ و میدان مغناطیسی زمین را یکنواخت، به طرف شمال و به اندازه 0.05 mT در نظر بگیرید.)

- (۱) $7/98 \times 10^{-2}$
- (۲) $3/99 \times 10^{-2}$
- (۳) 8×10^{-2}
- (۴) 10^{-2}

۱۸) سیمی به طول ۲۴ متر را به شکل سیملوله‌ای که قطر هر حلقه آن ۴ cm است در می‌آوریم و از آن جریان ۵/۰ آمپر می‌گذرد. اگر حلقه‌ها بدون فاصله در کنار یکدیگر پیچیده شده باشند و قطر سیم ۱ mm باشد، بزرگی میدان مغناطیسی در درون سیملوله چند گاوس است؟ ($\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{T.m}}{\text{A}}$)

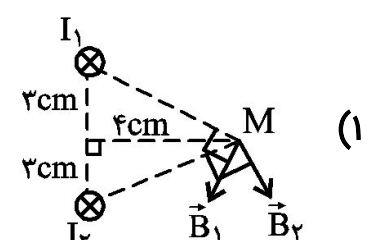
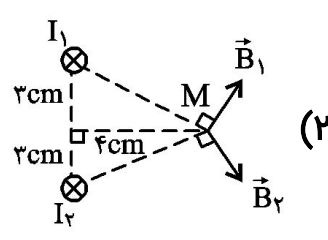
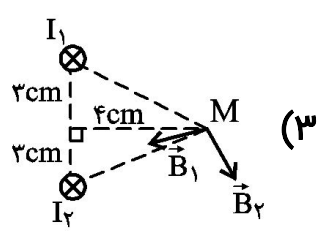
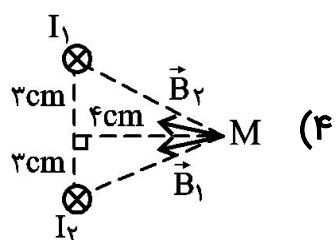
(۴) 8π

(۳) π

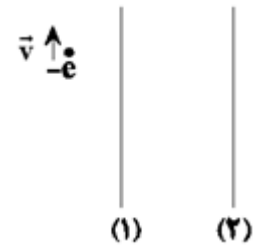
(۲) 4π

(۱) 2π

۱۹) از دو سیم نازک، بلند و موازی، جریان‌های مساوی یکسان به صورت درون‌سو عبور می‌کند. در کدامیک از گزینه‌های زیر جهت میدان‌های مغناطیسی ناشی از جریان سیم‌ها در نقطه M به درستی نمایش داده شده است؟

۲۰) مطابق شکل زیر از دو سیم راست موازی و بلند در راستای قائم جریان‌های ثابتی عبور می‌کنند. الکترونی در مسیر مستقیم و در راستای دو سیم در حال حرکت است. اگر سیم (۲) را به موازات خودش به سمت راست جابه‌جا کنیم، مسیر حرکت الکترون به سمت راست متمایل می‌شود. جریان‌های عبوری از سیم‌های (۱) و (۲) به ترتیب از راست به چپ در کدام جهت هستند؟ (از میدان مغناطیسی زمین و از وزن الکترون صرف‌نظر کنید).

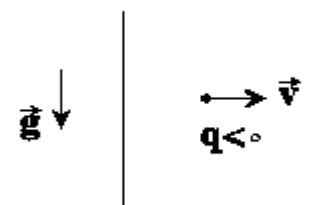

- (۱) بالا، پایین
- (۲) بالا، بالا
- (۳) پایین، بالا
- (۴) پایین، پایین

۲۱) از سیمی به طول L ، سیم‌لوله بدون هسته‌ای به طول 6 cm می‌سازیم و جریان 5 A از آن عبور می‌دهیم. اگر شعاع هر حلقه سیم‌لوله 2 cm و اندازه میدان مغناطیسی در داخل سیم‌لوله و روی محور اصلی آن 0.01 T باشد، L چند متر است؟ $(\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7} \frac{\text{T}\cdot\text{m}}{\text{A}})$

- (۱) ۱۲
- (۲) ۱۲۰۰
- (۳) ۶
- (۴) ۶۰۰

۲۲) بار الکتریکی $q < 0$ در جهت نشان داده بدون انحراف در حال حرکت است. جهت جریان عبوری از سیم به سمت ..... و بزرگی آن در حال ..... است.

- (۱) پایین، افزایش
- (۲) بالا، کاهش
- (۳) پایین، کاهش
- (۴) بالا، افزایش

۲۳) سیمی در ارتفاع 2 متری از سطح زمین به‌طور افقی و در راستای شمال-جنوب قرار دارد و جریان آن به سمت شمال است. اندازه میدان مغناطیسی حاصل از این سیم در نقطه A واقع در سمت چپ سیم و در ارتفاع 2 متری از سطح زمین برابر $2/5 \times 10^{-5}\text{ T}$ است. اگر میدان مغناطیسی زمین در این ناحیه برابر 0.5 گاوس باشد، اندازه میدان مغناطیسی برآیند در نقطه A چند گاوس است؟

- (۱) $2/5$
- (۲) 0.5
- (۳) 0.75
- (۴) $\frac{\sqrt{5}}{4}$

۲۴) سیم روکش دار سیملوله آرمانی حامل جریانی را باز کرده و با آن سیملوله آرمانی دیگری می‌سازیم که شعاع حلقه‌های آن نصف شعاع حلقه‌های قبلی است. اگر جریانی معادل ۲ برابر جریان قبلی از سیملوله عبور کند، بزرگی میدان مغناطیسی درون آن چند برابر می‌شود؟ (در هر دو حالت حلقه‌ها به هم چسبیده‌اند.)

- ۱) $\frac{1}{2}$ ۲) $\frac{1}{4}$ ۳) ثابت می‌ماند.   ۴) ۲

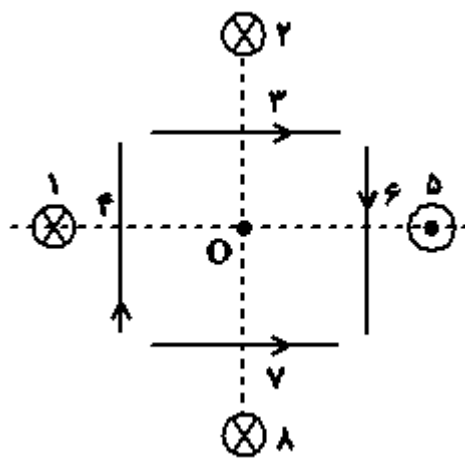
۲۵) سیملوله‌ای به طول l را به یک مولد با اختلاف پتانسیل V وصل کرده‌ایم به طوری که از آن جریان I عبور می‌کند و شدت میدان مغناطیسی در داخل سیملوله B می‌شود. اگر این سیملوله را به سه قسمت مساوی تقسیم کنیم و یکی از این سه سیملوله جدید را به همان اختلاف پتانسیل قبلی V وصل کنیم، شدت میدان مغناطیسی داخل آن چند برابر B می‌شود؟

- ۱) $\frac{1}{3}$ ۲) ۱   ۳) ۳   ۴) ۶

۲۶) قرار گرفتن کدام یک از مواد مغناطیسی در میدان مغناطیسی خارجی سبب القای دو قطبی‌های مغناطیسی در خلاف سوی میدان خارجی در آن می‌شود؟

- ۱) پارامغناطیسی   ۲) دیامغناطیسی   ۳) فرومغناطیسی نرم   ۴) فرومغناطیسی سخت

۲۷) در شکل زیر، ۸ سیم راست، مستقیم و حامل جریان به فاصله‌های مختلف و جریان‌های مختلف در اطراف نقطه O قرار گرفته‌اند و اندازه میدان مغناطیسی ناشی از جریان هر سیم در نقطه O مطابق جدول زیر است. اندازه میدان مغناطیسی برآیند در نقطه O چند تسلا می‌شود؟

شماره سیم	اندازه میدان مغناطیسی در O
۱	$3T$
۲	$2T$
۳	$2T$
۴	$3T$
۵	$2T$
۶	$2T$
۷	$9T$
۸	$4T$

- ۱) $3\sqrt{33}$ ۳) 33
- ۲) $\sqrt{33}$ ۴) $\sqrt{3}$

۲۸) سیمی به طول 48m را به صورت سیملوله‌ای به طول 5cm و شعاع 4cm درمی‌آوریم و جریان الکتریکی 5A را از آن عبور می‌دهیم. بزرگی میدان مغناطیسی روی محور سیملوله چند گاوس است؟ ($\pi = 3$ و $\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{\text{T}\cdot\text{m}}{\text{A}}$)

- ۱) ۲۴   ۲) $\frac{2}{4}$ ۳) ۲۴۰   ۴) $\frac{1}{24}$

۲۹) چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست است؟

الف) نیروی مغناطیسی وارد بر ذره باردار، بر راستای سرعت و میدان مغناطیسی عمود است.

ب) تسلا یکای بزرگی میدان مغناطیسی است و در برخی موارد از یکای قدیمی SI و کوچک‌تری به نام گاوس (با نماد G) استفاده می‌شود.

پ) اندازه میدان مغناطیسی زمین در نزدیک سطح زمین در قطب‌ها بیشترین (۰/۶۵G) و در استوا کمترین (۰/۳۵G) است.

ت) بزرگ‌ترین میدان مغناطیسی مداوم که امروزه در آزمایشگاه تولید شده، حدود ۴/۵ تسلا است.

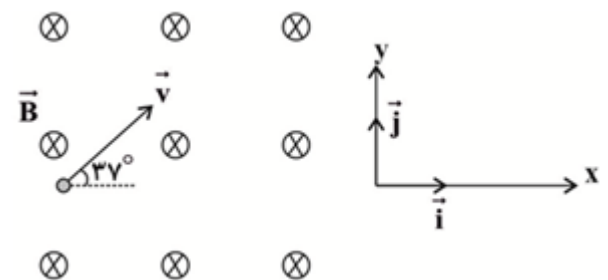
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۳۰) مطابق شکل زیر، بار الکتریکی ۵ میکروکولنی با سرعت $2 \times 10^8 \frac{m}{s}$ در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی ۱۰۰ گاوس در جهت نشان داده شده حرکت می‌کند. بردار نیروی وارد بر ذره در لحظه نشان داده شده در SI کدام است؟ ($\sin 37^\circ = 0/6$)

- (۱) $6\vec{i} - 8\vec{j}$
- (۲) $-6\vec{i} + 8\vec{j}$
- (۳) $8\vec{i} - 6\vec{j}$
- (۴) $-8\vec{i} + 6\vec{j}$